

Ministerie van Financiën

Aan
Top-25 Belastingdienst

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
29 mei 2020

Auteur
UHB:
FJZ:
KETEN:

memo

2020-???? [deze tekst kan je wijzigen via menu "Start" in het lint bovenaan, en dan knop "Gegevens aanpassen"]

N.B. deze uitleg (en andere rode tekst verderop) verwijderen bij invullen:

1. Wetsvoorstel/regeling

1.1. Beschrijving voorstel/regeling

In het Belastingplan 2021 is het wetsvoorstel verbetering uitvoerbaarheid toeslagen opgenomen. In totaal bevat het voorstel 17 maatregelen, die deels codificatie zijn van eerdere beleidsbesluiten. Deze maatregelen worden in losse uitvoeringstoetsen uitgezet.

Deze toets behandelt de maatregelen om schrijnende situaties door partnerschap te verminderen:

- 1) Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.
- 2) Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.
- 3) Aanpassing uitzondering zakelijke huur
- 4) Knip in het toeslagjaar

1. Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

In het rapport "Toeslagpartner tegen wil en dank" zijn door het Landelijk overleg sociaal raadslieden enkele schrijnende situaties aan het licht gebracht die hun grondslag vinden in het partnerbegrip. –Een categorie van deze schrijnende situaties betreft de achterblijvende partner van een persoon die in een penitentiaire inrichting verblijft. Ook de Nationale ombudsman heeft voor deze categorie aandacht gevraagd. –Voor de partner die voor langere tijd in een penitentiaire inrichting verblijft is het niet mogelijk om bij te dragen aan het huishouden of de zorg voor kinderen. Als deze persoon blijft meetellen als partner voor de toeslagen, heeft dit wel een negatief effect op de gerechtigdheid tot en de hoogte van de tegemoetkoming. Om het financiële nadeel in deze situaties weg te nemen, wordt de bestaande uitzondering voor - kort gezegd - ongehuwde partners die in een verzorgings- of verpleeghuis verblijven uitgebreid naar partners die langer dan een jaar verblijven in een penitentiaire inrichting. Tevens wordt de bestaande uitzondering uitgebreid naar - kort gezegd - gehuwde partners. De achterblijvende partner kan verzoeken om niet als partner aangemerkt te worden, voor de periode waarin diens partner in (genoemde lange)

hechtenis zit. Aan het einde van deze periode kan, afhankelijk van de dan geldende feiten en omstandigheden, het partnerschap herleven. Op dat moment kan de voorheen gedetineerde partner financieel bijdragen of anderszins voor het kind zorgen en overigens ook voldoen aan de voorwaarden voor partnerschap. Voortzetting van de 'ontpartnerde' status is dan niet langer redelijk. Zowel gehuwde als ongehuwde partners die op grond van de Awir worden aangemerkt als partner kunnen gebruik maken van deze verzoekprocedure. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorwaarden worden gesteld aan dit verzoek.

2. Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad

Personen die in het licht van de beoogde participatiemaatschappij een ouder in huis nemen, kunnen geconfronteerd worden met negatieve gevolgen voor de toeslagen, zoals verlies van het recht op de alleenstaande- ouderkop van het kindgebonden budget. Voor bloed- en aanverwanten in de eerste graad bestaat momenteel een uitzondering. Deze uitzondering is echter begrensd: zij is niet meer van toepassing indien beide personen de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt. Deze leeftijdsgrens brengt met zich dat in sommige schrijnende situaties waarin een ouder woont bij zijn kind (of andersom) geen beroep op die uitzondering kan worden gedaan om die schrijnendheid weg te nemen. Daarom wordt voorgesteld deze leeftijdsgrens te laten vervallen. ~~Het wordt mogelijk om op gezamenlijk verzoek wel als partner te worden aangemerkt.~~

3. Uitzondering zakelijke huur

De uitzondering voor samenwonende die een zakelijke huurovereenkomst hebben gesloten wordt naar aanleiding van een uitspraak van de Afdeling aangepast. Behalve een onderlinge zakelijke huurovereenkomst, wordt deze uitzondering nadrukkelijk ook van toepassing op de situatie dat twee personen beiden met een derde een zakelijke huurovereenkomst hebben gesloten.

4. knip in toeslagjaar partner.

In overeenstemming met het IBO Toeslagen zal een partnerschap niet langer met terugwerkende kracht naar het begin van het kalenderjaar ontstaan. -Een partnerschap ontstaat per de eerste van de maand volgend op de gebeurtenis waardoor het partnerschap tot stand komt, zoals bijvoorbeeld een huwelijk of de geboorte van een kind. Hiermee wordt voorkomen dat het partnerschap leidt tot een terugvordering van de teveel ontvangen toeslagen in het eerste deel van het jaar, omdat het recht op toeslagen lager wordt door het partnerschap. Deze problematiek, die met name speelt in de zorgtoeslag, wordt hiermee verholpen.

1.2. Getoetst voorstel

Versie en/of datum van de getoetste wettekst/regeling.
Indien er op later dan genoemde datum nog wijzigingen plaatsvinden op de getoetste tekst, moet worden gezien of herijking van deze uitvoeringstoets noodzakelijk is.

1.3. Beschrijving van de te beantwoorden vragen

Toelichtende tekst

2. Perspectief van de Belastingdienst

2.1. Interactie burgers/bedrijven

Met opmerkingen [] 1]: [] heeft aangegeven dat dit uit het voorstel gehaald wordt. CHECK met nieuwe versie

Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

De burger zal zelf een verzoek moeten doen om niet meer als partner te worden aangemerkt. Hij moet dit via portaal of brief zelf kenbaar kunnen maken. Hiervoor moet de partnermodule worden aangepast. Deze partnermodule heeft een afleiding naar TSL. Mocht dat niet leiden tot correcte weergave van het partnerschap, dan worden burgers doorverwezen naar de Belastingtelefoon. Deze werkwijze wordt nu ook al gehanteerd. De burger kan het verzoek in principe op een willekeurig moment doen (vooraf, tijdens of achteraf).

Burgers zullen de wijzigingen zelf moeten doorgeven en onderbouwen met (bijvoorbeeld) een detentieverklaring.

Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.

Dit is begrijpelijker voor de burger dan de grens van 27 jaar. Naar verwachting zal dit daardoor minder interactie opleveren. De dienstverleningskanalen voor burgers en intermediaire partijen moeten worden aangepast. Deze aanpassing past binnen het regulier proces.

Aanpassing uitzondering zakelijke huur

De dienstverleningskanalen voor burgers en intermediaire partijen moeten worden aangepast. Deze aanpassing past binnen het regulier proces.

Knip in het toeslagjaar

De regeling is begrijpelijker en eenvoudiger uit te leggen aan burgers, omdat zij niet langer met terugwerkende kracht partners worden. Ook het aantal terugvorderingen zal naar verwachting afnemen. De dienstverleningskanalen voor burgers en intermediaire partijen moeten worden aangepast. Deze aanpassing past binnen het regulier proces.

2.1.1. Aard en omvang doelgroep

Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

Het gaat naar verwachting om een beperkt aantal verzoeken per jaar. De inschatting is dat het om enkele honderden situaties per jaar gaat. Het betreft echter wel een complexe doelgroep. Ook is niet op voorhand goed vast te stellen hoe lang een detentie daadwerkelijk duurt. Het risico op (grote) terugvorderingen indien (achteraf) blijkt dat de detentie korter heeft geduurd dan 1 jaar zorgt voor extra complexiteit, ook voor de burger.

Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.

Dit is begrijpelijker voor de burger dan de grens van 27 jaar. Naar verwachting zal dit daardoor minder interactie opleveren. De dienstverleningskanalen voor burgers en intermediaire partijen moeten worden aangepast. Deze aanpassing past binnen het regulier proces. De inschatting is dat het om 5.000 tot 10.000 gevallen gaat.

Aanpassing uitzondering zakelijke huur

Niet van toepassing, de Belastingdienst voert dit al zo uit.

Knip in het toeslagjaar

Deze maatregel is van toepassing op iedere toeslaggerechtigde die een toeslagpartner krijgt of van toeslagpartner wisselt. Door het niet meer toepassen van terugwerkende kracht wordt de doelgroep minder complex.

2.1.2. Communicatie

Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

Goede communicatie over de voorwaarden is van groot belang. Details daarvoor ontbreken nog in de regeling. Zo moet met het oog op eventuele terugvorderingen duidelijk zijn wat de gevolgen zijn van eventuele wijzigingen in de duur of de aard van de detentie. Bij de communicatie is het van belang ook sociaal raadslieden en de ombudsman te betrekken.

Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.

Communicatie vindt plaats via de reguliere Belastingdienstkanalen zoals de website en de Belastingtelefoon. Daarnaast zullen maatschappelijk en commercieel intermediairs worden geïnformeerd.

Aanpassing uitzondering zakelijke huur

Communicatie vindt plaats via de reguliere Belastingdienstkanalen zoals de website en de Belastingtelefoon. Daarnaast zullen maatschappelijk en commercieel intermediairs worden geïnformeerd.

Knip in het toeslagjaar

Communicatie vindt plaats via de reguliere Belastingdienstkanalen zoals de website en de Belastingtelefoon. Daarnaast zullen maatschappelijk en commercieel intermediairs worden geïnformeerd.

2.1.3. Dienstverlening

In zijn algemeen geldt dat deze maatregelen eenvoudiger aan de burger uit te leggen zijn. Naar verwachting worden burgers achteraf minder vaak verrast door grote aanpassingen in hun toeslagen. De maatregelen dragen zo bij aan de toekenningszekerheid en aan het vergroten van de menselijke maat.

			
Interactie burgers/bedrijven			x

2.2. Maakbaarheid systemen

Toelichtende tekst (kies bij niet van toepassing, onder de gele vlag de optie nvt)

2.2.1. Gegevens en AVG-aspecten

Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

Er zijn veel verschillende vormen van detentie. Detentie kan in voorkomende gevallen bijvoorbeeld (deels) met een enkelband thuis plaatsvinden. Ook komen gedetineerden soms eerder of juist later vrij. Daarom moet duidelijk zijn wat wordt verstaan onder detentie langer dan 1 jaar. Wanneer dit niet op voorhand vast staat, kunnen achteraf correcties plaatsvinden met zeer hoge terugvorderingen tot gevolg.

Goede contra-informatie ontbreekt vaak, doordat gegevensuitwisseling rond detentie in de praktijk lastig blijkt. Gegevens over einddata van detentie worden niet meegeleverd. Ook kennen wijzigingen vaak een lange doorlooptijd, waardoor wijzigingen vaak pas achteraf bekend zijn. Het verwerken van gegevens over detentie betreft bijzondere persoonsgegevens. Hierover moeten duidelijke afspraken worden gemaakt.

Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.
Geen impact verwacht voor gegevens.

Aanpassing uitzondering zakelijke huur
Geen impact verwacht voor gegevens.

Knip in het toeslagjaar
Geen impact verwacht voor gegevens.

2.2.2. Massaal proces

De maatregelen hebben naar verwachting geen impact op de uitvoering van de massale productieprocessen. Wel moeten enkele controles aangepast worden. Dit kan worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit.

2.2.3. IV-aspecten

Bij detentie langer dan 1 jaar kan achterblijvende partner verzoeken niet als partner te worden aangemerkt.

De Belastingdienst gaat ervan uit dat uitsluitend op verzoek overgegaan wordt tot het niet aanmerken als partner. Naar verwachting gaat het daarbij om een gering aantal. Deze wijzigingen moeten handmatig verwerkt worden, aanvullende IV-ondersteuning wordt op dit moment niet voorzien.

Vervallen leeftijdsgrens bij bloed- en aanverwanten in de eerste graad.
Systemen moeten worden aangepast, zodat de leeftijdsgrens vanaf 2021 niet meer wordt toegepast. Deze aanpassing kost circa 50 IV-dagen. Hierbij wordt aangenomen dat de wijziging ingaat per berekeningsjaar 2021 en dat voor voorgaande jaren de leeftijdsgrens in stand blijft. In het burgerportaal moet de beslisboom worden aangepast. Dit kost circa 60 IV-dagen.

Aanpassing uitzondering zakelijke huur
Er is geringe impact bij IH. De toelichting bij de partnervraag in zowel de voorlopige aangifte 2021 als de definitieve aangifte 2021 zal moeten worden aangepast. Deze wijziging kan mee in de jaaraanpassing.

Knip in het toeslagjaar
Aanpassing in de bedrijfsregel voor de Awir component is noodzakelijk, zodat partnerschap niet meer automatisch wordt teruggetrokken naar het begin van het jaar. Deze aanpassing kost circa 150 IV-dagen.

2.2.4. Bestuurlijke informatie

De maatregelen leiden niet tot een aanpassing van de bestuurlijke informatie. Toelichtende tekst

			
Maakbaarheid systemen			x
Beslag portfolio:	beperkt/inpasbaar		

2.3. Handhaafbaarheid

2.3.1. Handhavingsstrategie

Geen impact verwacht voor de handhavingsstrategie.

			
Handhaafbaarheid		nvt	

2.4. Fraudebestendigheid

Er wordt geen impact verwacht op het gebied van fraudebestendigheid.

			
Fraudebestendigheid		nvt	

2.5. Complexiteitsgevolgen

De mogelijkheid geen partner te zijn bij detentie langer dan een jaar is complex. Pas achteraf kan worden vastgesteld hoe lang sprake is geweest van detentie. De maatregel kan alleen worden toegepast op verzoek van de belanghebbende, waardoor wijzigingen handmatig worden verwerkt. Betrouwbare contra-informatie is niet altijd tijdig aanwezig.

De overige maatregelen hebben geen invloed, of maken de uitvoering minder complex. Bij de bloed- en aanverwanten hoeft niet langer naar leeftijd gekeken te worden, terwijl de knip in het toeslagjaar naar verwachting tot minder terugvorderingen zal leiden.

Complexiteitsgevolgen			
Geen partner bij detentie	x		
Bloed- en aanverwanten			x
Zakelijke huur		Nvt	
Knip in toeslagjaar			x

2.6. Risico procesverstoringen

Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein
----------------------------	----------------------------------

-De maatregelen kennen geen grote risico's op procesverstoringen. De impact op het massale proces is zeer gering. Ook de IV-aanpassingen zijn niet complex.

[illegible]

uren	fte
	0,00

tbv TK-sjabloon	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>						
Dienstverlening	€ 0	€ 0						
Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0						
Automatisering	€ 220.000	€ 0						
personele gevolgen	0,0	0,0						
<i>tbv IV en cd IV&D</i>								
IV-dagen	260	0						
tbv C&F en DO-control			2020	2021	2022	2023	2024	2025+
jaaraanpassingen	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
bepert	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
wijziging art. 10	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
externe claim (ander ministerie)	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
			0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke

Pagina 7 van 8

2.7.1. Voorziene dekking uitvoeringskosten

Toelichting: geef aan hoe de in de tabel opgenomen uitvoeringskosten worden gedekt, bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt op artikel 1, art. 9 of art. 10" bij fiscale wetgeving met aanvullende uitgaven of bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt door ministerie x". Het gaat er hierbij om dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de extra financieringsbehoefte is; wanneer dekking –deels- wordt voorzien uit reeds beschikbare capaciteit en budgettaire middelen, dient hier in de financieringsbehoefte rekening mee te worden gehouden. In dat geval, bv. bij jaaraanpassingen, kan worden volstaan met "de uitvoeringskosten worden opgevangen binnen de bestaande middelen".

2.8. Overige aspecten (juridisch en specials)

Toelichtende tekst

2.9. Invoeringsmoment

Invoering mogelijk per:	01-01-2021
-------------------------	------------

2.10. Eindoordeel

<u>Eindoordeel:</u>	De regeling is uitvoerbaar.
---------------------	-----------------------------

3. Implementatie en vervolg

Toelichtende tekst (bv. welke keten(s) is/zijn verantwoordelijk voor implementatie)

4. Samenvatting

Toelichtende tekst (maak bij het eindoordeel van de impact hieronder vet wat van toepassing is)

Impact:	ingrijpend / middelgroot / beperkt
---------	---